

Monumentnummer*: 528701

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 januari 2008
Kadaster deel/nr 82786/137

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Dalfsen Dalfsen Overijssel

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Dalfsen H 1649

Omschrijving**

Omschrijving

Omgracht HOOFDGEBOUW (1) dat waarschijnlijk in 1644 is gesticht en in 1720 zijn huidige vorm heeft gekregen. Via een ijzeren toegangshek en brug is het eiland waarop het huis staat toegankelijk. Gebouw op rechthoekige grondslag van twee bouwlagen en een kapverdieping hoog, onder een omgaand schilddak met blauwe pannen belegd en hoekschoorstenen met kappen; de vijf traveeën brede voorgevel heeft een natuurstenen plint, wordt aan de uiteinden afgesloten door geblokte lisenen en heeft een wat hoger opgetrokken middenrisaliet met een halfcirkelvormige beëindiging. De ingangspartij bevindt zich in het midden van de voorgevel. Deze heeft een eenvoudige zandstenen omlijsting en een opzetstuk. Hierin de jaartallen 1644 R 1720 in Romeinse cijfers. 1644: het stichtingsjaar; 1720: de vernieuwing van het huis; R staat voor 'renovatum'. Ook het venster boven de ingang heeft een zandstenen omlijsting met blindnissen te weerszijden. In de beëindiging van de risaliet zit een rond licht. De ingang met vroeg 19de-eeuwse bewerkte paneel deur, hoge zijlichten en bovenlicht wordt geflankeerd door twee 40-ruits schuiframen met wisseldorpel halverwege (reconstructie uit 1924). Op de verdieping vijf 30-ruits schuifvensters met wisseldorpel halverwege. Alle vensters zijn van persiennes voorzien. De linkerzijgevel wordt door een rechte kroonlijst afgesloten en heeft alleen op de rechterhoek een 40-ruits schuifvenster als voor. Voor het overige is deze gevel met blindnissen verdeeld. Dakkapel met rondboogbeëindiging in het dakvlak. De achtergevel wordt aan de uiteinden met geblokte lisenen beëindigd, aan de bovenzijde door een rechte kroonlijst. In het midden een driezijdig uitgebouwde kamer met 8-ruits ramen, afgesloten door een kroonlijst. Voorts 40-ruits schuifvensters als voor op de begane grond en 30-ruits schuifvensters als voor op de verdieping (reconstructie uit 1924). Dakkapel met rondboogbeëindiging in het dakvlak. Tegen de rechterzijgevel een lagere en smallere aanbouw onder schilddak. Geblokte lisenen op de hoeken. Drie deuren en een 12-ruitsvenster. In de jaren zeventig van de 20ste eeuw is de aanbouw verhoogd in verband met het aanbrengen van een badkamer op de verdieping.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan de voorpleinzijde is in de aanbouw na 1910 een zandstenen oeil-de-boeuf met zandsteenomlijsting ingebracht. Dakkapel met rondboogbeëindiging in het dakvlak. In het inwendige is de structuur van de herbouwtijd, 1720, bewaard gebleven. De indeling is als volgt. Achter de voordeur loopt een gang naar achteren, die uitkomt op de koepelkamer. Rechts in de gang bevindt zich de trap naar boven. De gang is met marmeren platen belegd. De beide vanuit de gang toegankelijke kamers hebben fraai gesneden, vroeg 18de-eeuwse eiken deuren. Aan de rechterkant ligt de eetkamer die met twee vensters uitziet op het voorplein. Samengestelde balklaag en 17de-eeuwse betimmeringen die rond 1910 zijn ingebracht. Behang met imitatie goudleer met bloemmotieven. Hoge schouw met blauwe tegels uit het begin van de 20ste eeuw. Aan de linkerkant van de gang ligt de salon die met twee vensters op het voorplein en één venster richting tuin uitziet. Voor de ramen luiken die in de wand en lambrisering wegschuiven. Marmeren schouw met gestucte boezem en plafond met stucversiering, beide 19de-eeuws. Achter de salon de achterkamer met twee vensters. Fraai gestuct plafond met putti met helm en pijl en boog en culots in de hoeken. Marmeren schouw met gestucte boezem, waarop een medaillon met keizerskop aan linten en festoenen. Vanuit de achterkamer en de gang is de koepelkamer toegankelijk. Deze kamer is tussen 1820 en 1841 driezijdig uitgebouwd en heeft een ovaal stucplafond met lijst. Grijs geaderde marmeren schouw, twee blinde muurkasten. Rechts achter ligt de WC en daarnaast de keuken met schouw die twee treden hoger ligt dan de rest van de begane grond, beide met een venster uitzien op de Achterwaterallee. Hieronder ligt de kelder. Deze is vanuit de bijkeuken met pomp en natuurstenen bak en waterhandpomp toegankelijk. De kelder heeft een kruisgewelf met brede ribben die aan de zijkanten op pilasters en in het midden op een zuil uitkomen. Dit is het oudste deel van het huis. De kelder kan uit de stichting van het huis, 1644, dagtekenen. Op de verdieping een middengang waarin de steile trap naar de zolder. Hier bevinden zich de slaapkamers en een badkamer in de aanbouw. Rechts voor een kamer met samengestelde balklaag op consoles en 17de-eeuwse betimmeringen die omstreeks 1910 zijn ingebracht. Schouw met beschildering op de boezem in de trant van Van Ostade. Rechts achter de Roze kamer annex badkamer. Links voor de Doornroosjekamer, genoemd naar de beschilderde doeken met scènes uit het sprookje Doornroosje (aangebracht in de jaren twintig van de 20ste eeuw). In deze kamer zitten betimmeringen uit het begin van de 18de eeuw. Die zullen vanaf het begin in het huis aanwezig zijn geweest. Links achter de Groene kamer en midden achter een geheel in 17de-eeuwse trant betimmerde kamer met bedstede. Op de zolder is middenachter een dienstbodekamer afgeschoten met twee ingebouwde ledikanten.

Waardering

Het HOOFDGEBOUW Den Aalshorst behorend tot de historische buitenplaats Den Aalshorst is van bijzonder cultuurhistorisch en architectonisch belang:

- wegens de ouderdom
- wegens de aanwezigheid van een 17de-eeuwse kelder, behorend tot een eerder huis op deze plaats
- wegens de gaaf bewaarde 18de-eeuwse architectuur
- als voorbeeld van de ontwikkeling van een spieker tot landhuis in de omgeving van Dalfsen
- wegens de intact bewaard gebleven indeling van het interieur
- wegens een aantal met name genoemde interieuronderdelen
- wegens de ensemblewaarde als onderdeel van de buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis